

1. Inleiding

De interne audit is bij De Vier Windstreken in het leven geroepen, om scholen en het college van bestuur een beeld te geven van de onderwijskwaliteit op de bezochte school. Het is slechts één middel, naast de andere middelen, zoals zelfevaluatie en toetsscores.

Twee belangrijke uitgangspunten voor De Vier Windstreken bij de audit zijn:

- Hoe bewaken we de ondergrens van de kwaliteit die in de klas geleverd wordt?
- Hoe zorgen we voor een balans tussen de verantwoordelijkheid van de directeur en een gezonde control-cyclus vanuit het CvB?

Bij schoolontwikkeling stellen scholen zich onderstaande vragen.

1. Doet de school de goede dingen?
2. Doet de school de dingen goed?
3. Hoe weet de school dat?
4. Vinden anderen dat ook?
5. Wat doet de school met die wetenschap?

De auditcommissie komt in beeld bij vraag 4. De audit kan dus goed gebruikt worden om te toetsen of het beeld dat een school van haar eigen kwaliteit heeft juist is.

Er zijn binnen het bestuur verschillende afspraken gemaakt rondom de audit:

- Auditoren zijn getraind, waarin ook veiligheidsaspecten een plaats hebben.
- Auditoren gaan vertrouwelijk om met wat zij horen en zien op de school. Buiten de auditcommissie om worden bevindingen niet met derden besproken.
- Audits worden alleen uitgevoerd door auditoren die niet direct bij de school betrokken zijn (geweest).
- In het team worden de geobserveerde items alleen anoniem besproken. Daarbij wordt besproken wat de uitkomst van de audit *voor de school* is, niet zozeer voor de individuele leraren.

Verder is het goed om ervan bewust te zijn dat de audit een momentopname is. Dat betekent dat de auditoren wellicht dingen zullen waarnemen die meestal niet gebeuren en soms dingen zullen missen die doorgaans wel zichtbaar zouden moeten zijn.

2. Werkwijze

Om zich goed voor te bereiden op de audit, heeft de auditcommissie voor de audit toegang gehad tot ParnasSys, MijnKleutergroep, de groepsanalyses, verschillende kwaliteitskaarten en beleidsdocumenten. Hierdoor kon voor de audit al een documentanalyse gedaan worden.

Tijdens de audit zijn er groepsobservaties gedaan in verschillende groepen en op verschillende momenten. Daarnaast was er een gesprek met de directeur en de interne begeleiders waarin de specifieke werkwijze van de school werd toegelicht en er ruim gelegenheid was om hen te bevragen door de auditcommissie. Verder zijn er gesprekken gevoerd met personeelsleden en leerlingen.

3. Onderzochte standaarden

De auditcommissie heeft zich in het onderzoek op 2 thema's gericht. Beide zijn van groot belang binnen het inspectiekader.

Het gaat om:

- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
- Pedagogisch-didactisch handelen (OP3)

4. Samenvatting bevindingen

In dit overzicht volgt een samenvatting van de bevindingen. Per standaard is een waardering gegeven over de ontwikkeling van de (basis)kwaliteit. De gebruikte kleuren geven het stadium aan waarin de ontwikkeling op de school zich bevindt.

Betekenis waarderingen

	Ontwikkeling noodzakelijk
	Ontwikkeling wenselijk
	Voldoende ontwikkeld
	Goed ontwikkeld

Uitslag audit Basisschool De Morgenster:

Onderzochte indicatoren			basis kwaliteit	
Zicht op ontwikkeling			X	
Pedagogisch en didactisch handelen			X	

5. Toelichting bevindingen

Algemeen beeld:

De Morgenster is een school met 139 leerlingen. De Morgenster beschrijft zichzelf als een open christelijke school, waar in een veilige en rustige sfeer wordt gewerkt aan een brede ontwikkeling van de kinderen. Hiervoor is zelfvertrouwen belangrijk, zo geven zij aan. Kinderen ontwikkelen zich naast cognitief daarom ook creatief, motorisch en sociaal-emotioneel. De school vindt het belangrijk een werkklimaat te creëren waarin alle kinderen en teamleden tot hun recht komen: plezier en humor maken hier deel van uit.

De pijlers van De Morgenster zijn:

- duidelijke regels en structuur
- vanuit een christelijke identiteit
- open communicatie met oog elkaar
- voor talent dat groeit
- kwalitatief goed onderwijs

De huidige directeur gaat twee andere scholen binnen D4W aansturen en heeft inmiddels een opvolger via een officiële sollicitatieperiode. Een collega uit het team wordt de nieuwe directeur. Beiden zijn aanwezig geweest bij de gesprekken.

Onze bevindingen zijn als volgt:

De sfeer op de school en in de groepen is ontspannen. Tijdens de lessen zien we dat leraren gewend zijn om positieve feedback te geven aan leerlingen. Daarnaast is terug te zien dat er gewerkt is aan lesgeven volgens de EDI-aanpak: wie zien een opbouw van de les in fasen, gebruik van beurtstokjes, wisbordjes. Veel van de afspraken uit één van de kwaliteitskaarten (didactisch handelen) zien we terug in de lessen die we gezien hebben. De lessen die we zagen, waren goed voorbereid.

We merken dat het team de audit serieus neemt en er tegelijkertijd een fijne, gezellige dag van maakt. Daarbij ervaren we ook dat het team open staat voor feedback en zich lerend opstelt. Uit het leerlingengesprek komt een positief beeld naar voren over de sfeer en veiligheid. De leerlingen zijn positief over De Morgenster en bevestigen het beeld dat het een veilige school is en ze geven op een mooie manier aan: “Je kunt goed praten met de leerkrachten als er wat is.”

We zien ook nog een aantal kansen. De leerlingenpopulatie van de school verschuift en daarbij kan een taalrijke leeromgeving (met bijvoorbeeld woordenweb, plaatjes, thema-voorwerpen, boeken) bijdragen aan het versterken van het taal-leesonderwijs. Ook zien we dat de afstemming op de onderwijsbehoeften nog aangescherpt kan worden, bijvoorbeeld kortere instructie voor snelle leerlingen of meer praktisch/handelende instructie voor leerlingen die moeite hebben met bepaalde leerstof.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding:

De indicator Zicht op ontwikkeling en begeleiding is op De Morgenster als voldoende beoordeeld.

Tops:

- In het afgelopen jaar is er op de school een nieuw systeem geïmplementeerd waarbij er elke vier weken gesprekken plaatsvinden tussen de intern begeleider (ib) en de leerkrachten.
- Na elke Cito-toets, twee keer per jaar, maken de leerkrachten een groepsanalyse voor hun eigen groep. In het formulier zijn de stappen waarnemen, begrijpen, plannen & realiseren terug te zien. De verschillende toetsen worden geanalyseerd per groep/per vak. Per groepje leerlingen en ook individueel wordt gereflecteerd op opvallende zaken, bijvoorbeeld of leerlingen voldoende gegroeid zijn. Bij spelling en rekenen zien we ook verdiepende analyse van categorieën die wel of niet behaald zijn. Per vak is een indeling in niveau groepen te lezen voor de volgende periode, en eventuele extra hulp die nodig is.
- De ib'er kijkt elke vier weken in de klas. Het initiatief ligt bij de leerkrachten om van tevoren eventuele specifieke hulpvragen aan de ib'er voor te leggen.
- De opbrengsten worden halfjaarlijks samen besproken en er is – meer dan voorheen-- nu meer verantwoordelijkheid voor de hele school en de (eind)opbrengsten.
- Het werken met 'Mijn Kleutergroep' (MKG) is in ontwikkeling en de hierin opgeleide leerkracht is, na een periode van uitval, weer terug. Er wordt met enthousiasme gesproken over het (meer doelgericht) werken met MKG.

Ontwikkelpunten:

- De tussentijdse evaluaties worden niet aangevuld in de groepsanalyse (of ergens anders beschreven). Het toevoegen hiervan kan een waardevolle aanvulling zijn.
- We zagen voor groep 1-2 terug dat de leerlingen gevolgd worden met MKG. De vertaling naar de (passende) doelen/activiteiten zagen we nog niet direct terug in de dag- /weekplanning.
- Ga na hoe je via MKG 'risicoleerlingen' kunt signaleren: leerlingen die een leerdoel na een paar keer nog steeds niet beheersen of die ten opzichte van leerlingen die ongeveer even oud zijn, veel langzamer ontwikkelen.

Pedagogisch - didactisch handelen:

De indicator Pedagogisch en didactisch handelen is op De Morgenster als voldoende beoordeeld.

Tops:

- We zien een doorgaande lijn van EDI-elementen, zoals beschreven in de kwaliteitskaart.
- De lesfasen en opbouw van de instructie volgens 'Ik-wij-jullie-jij' hebben we overal gezien.
- Regelmatig mogen leerlingen samen overleggen of werken in tweetallen.
- We zien positieve bevestiging naar de leerlingen tijdens de lessen.
- Het leerdoel wordt overal duidelijk benoemd in de lessen.

Ontwikkelpunten:

- Voor leerlingen die snel leren kan er beter afgestemd worden, bijvoorbeeld door kortere instructie te geven of meer verrijking te bieden. De basisinstructie duurt soms (te) lang voor snelle leerders.
- Soms lijkt het alsof leerkrachten liever de leerlingen er nog even bij houden 'voor de zekerheid' -> Is het altijd nodig? Is er voldoende vertrouwen dat bepaalde leerlingen echt losgelaten kunnen worden?
- De korte lesafsluiting zagen we niet overal terug
- Leerlingen kunnen het doel ook in hun eigen woorden leren vertellen (eigenaarschap)
- Bekijk of het mogelijk is om ook bij andere vakken taal/lezen te integreren zodat je eigenlijk zorgt voor extra onderwijstijd in taal/lezen. Dat kan bijvoorbeeld met WO-teksten.

Conclusie en aanbevelingen

De conclusie is dat “Zicht op ontwikkeling en begeleiding” en “Pedagogisch-didactisch handelen” in orde is op De Morgenster. De auditcommissie heeft beide indicatoren een voldoende gegeven.

Algemene conclusies:

De sfeer op de school en in de groepen is ontspannen en er wordt veel positieve feedback gegeven aan leerlingen.

Het team neemt de audit serieus en staat open voor feedback en ontwikkeling.

Leerlingen zijn positief over de sfeer en veiligheid op school en kunnen goed praten met de leerkrachten als er iets is.

Er zijn kansen voor het versterken van het taal-leesonderwijs en de afstemming op de onderwijsbehoeften kan worden aangescherpt.

Aanbevelingen:

- Creëer een taalrijke leeromgeving om het taal-leesonderwijs te versterken.
- Stem het onderwijs nog beter af op de onderwijsbehoeften van leerlingen, bijvoorbeeld door kortere instructie voor snelle leerlingen of meer praktisch/handelende instructie voor leerlingen die moeite hebben met bepaalde leerstof.
- Voeg tussentijdse evaluaties toe aan de groepsanalyses
- Vertaal de doelen van MijnKleutergroep (MKG) naar passende activiteiten voor groep 1-2.
- Signaleer 'risicoleerlingen' via MKG en bied extra hulp waar nodig.
- Stem de instructie beter af op snelle leerders en bied verrijking waar mogelijk.
- Overweeg om bij andere vakken taal/lezen te integreren voor extra onderwijstijd in taal/lezen.
- Laat leerlingen het doel ook in hun eigen woorden vertellen om eigenaarschap te stimuleren.
- Zorg voor een korte lesafsluiting en bekijk of leerlingen losgelaten kunnen worden zonder extra begeleiding.

Tot slot wil de auditcommissie het team van De Morgenster bedanken voor hun gastvrijheid.

Marleen Baas, Directeur Goejanverwelle

Astrid Sloof, Directeur Beatrixschool

Arianne van Kesteren, Intern begeleider Beatrixschool

Monique Roders, voorzitter auditcommissie (extern auditor)

